

گفت‌وگو با دکتر تبریزی
رئیس مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نظام بهورزی نیاز به اصلاحات دارد

خاطره بره مقدم | عضو هیأت تحریریه فصلنامه بهورز

در حاشیه برگزاری اجلاس معاونان بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۳۰ تا ۱۳۹۵/۱۲/۰۱ در مشهد مقدس، فرصتی کوتاه دست داد تا در گفت‌وگویی با دکتر «جعفرصادق تبریزی» رئیس مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیشتر با ایشان و برنامه‌های در دست اجرای این شبکه آشنا شویم.

دکتر صادق تبریزی حدود چهار سال در استرالیا به تحصیل در رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی پرداخته و از سال ۱۳۸۶ به‌عنوان هیأت علمی دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی مشغول به کار شده است و از دی ماه ۱۳۹۲ به‌عنوان معاون بهداشت دانشگاه و از ۱۴ آذر سال ۱۳۹۵ به‌عنوان رئیس مرکز مدیریت شبکه خدمت می‌کند.

لطفاً درباره برنامه‌ها و اهداف قابل اجرا در نظام سلامت با تأکید بر حوزه بهداشت توضیح دهید.

اهداف اولیه‌مان براین اساس بود که ما طرح تحول را با ۱۵ برنامه و ۱۰ پروژه پشتیبان به‌عنوان میثاق ملی در کانون برنامه‌ها قراردادیم و همه تلاش می‌کنیم، در هرکجای نظام سلامت هستیم، پایبند به این طرح ملی باشیم و با تحقق برنامه‌ها شاهد ارتقای سلامت جامعه باشیم. بنابراین بهورزان عزیزمان نیز نقش بزرگی را در تحول سلامت به‌عهده دارند. آنچه امروز به آن نیاز داریم نظام و سیستمی است که داده‌ها و اطلاعات را پیگیری کند، بنابراین پرونده الکترونیک شبکه را در اولویت قرار دادیم.

دکتر جعفرصادق تبریزی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و دانشیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی با ۲۵ سال سابقه خدمت است که کارش را از مرکز بهداشتی درمانی روستایی و سپس شهری شروع کرده است. در آبان ۱۳۷۴ در مرکز بهداشت استان به‌عنوان کارشناس مسؤول آموزش بهورزی شروع به کار کرده و حدود ۲ سال بعد با حفظ سمت به‌عنوان معاون فنی مرکز بهداشت استان نیز انتخاب شده و مدت هشت سال نیز معاون فنی بوده است. به گفته خودش بهترین دوران کاری زمانی بوده است که مسؤولیت آموزش بهورزی دانشگاه علوم پزشکی تبریز را به‌عهده داشته است.

شروع کار دکتر تبریزی از خانه‌های بهداشت و کار با بهورزان بود، یعنی در کنار کسانی که بیشترین بار نظام سلامت بر دوش آن‌هاست. رئیس مرکز مدیریت شبکه می‌گوید: مهم‌ترین آموزش‌هایی که از سیستم گرفته از همان دوران است. وی درآیین‌نامه بهورزی و نظام ارزشیابی و توانمندسازی نیروی انسانی و کارگاه‌های توانمندسازی مربیان آموزش بهورزی مشارکت داشته است.

در سامانه «سیب» تلاش کردیم بخشی که مربوط به نظام الکترونیکی شبکه است را در دو ماه گذشته طراحی کنیم تا همه عزیزان در هر جایی که کار می‌کنند، اطلاعات مربوط به خودشان را وارد سیستم کنند.

ما در کل کشور پایگاه داده بسیار جالبی را خواهیم داشت که در تصمیم‌گیری به ما کمک می‌کند. دومین کاری که انجام دادیم این بود که سیستم بودجه‌ریزی و توزیع منابع مان را اصلاح کنیم. از سطح کلان کشور تا سطح پایین که بتوانیم منابع را براساس اطلاعاتی که می‌گیریم، درست تخصیص دهیم، تا مناطق محروم، روستاها و شهرها از منابع مالی خوبی برخوردار شوند و بتوانیم برنامه‌های سلامت را اجرایی کنیم. کار بعد راه اندازی نظام پرداخت مبتنی بر کیفیت بوده و براساس کاری که همکاران انجام می‌دهند با نگاه ویژه به بهورزان، حدود یک سال در آذربایجان شرقی انجام دادیم و تجربه کردیم، اغلب بهورزان راضی بودند و سعی کردیم براساس کیفیت خدمتی که ارائه می‌دهند، به حق‌شان برسند.

برای هر کدام از نیروها شاخص کیفی براساس خدماتی که انجام می‌دهند، تعیین کردیم. اعداد و ارقام مربوط به این شاخص‌ها وارد سامانه پرداخت مبتنی بر کیفیت می‌شود و براساس آن تعیین می‌شود میزان پرداختی آن‌ها چقدر باشد. این طرح و نتایج اجرای آن به اطلاع وزیر بهداشت رسیده و پس از بررسی در وزارتخانه به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌شود. لذا هر چه کیفیت کار افزایش یابد دریافتی افراد بیشتر خواهد شد و امید داریم همه تلاش کنند با بالا بردن کیفیت خدمت، دریافتی‌شان هم اصلاح شود.

انجام کار درست است. کار درست، کاری است که ما تعریف می‌کنیم و مطابق استاندارد است. همه بهورزان مشتاق و علاقمندند که کار را بدرستی انجام دهند. فصلنامه بهورز می‌تواند این دانش را به آن‌ها اهدا کند. رسالت دیگر برقراری ارتباط میان بهورزان و مرکز مدیریت شبکه است؛ یعنی علاوه بر این‌که برنامه‌های ما را به بهورزان می‌رساند، نقطه نظرات آن‌ها را هم به دست ما برساند. اگر ما به شکلی می‌توانیم روند ارائه خدمت را اصلاح کنیم، فصلنامه بهورز می‌تواند آن را منعکس کند و بین مشتری و سیاستگذاران پلی برقرار کند که این پل دو طرفه باشد. از طرف دیگر بتواند مسایل صنفی بهورزان را طبقه‌بندی کند.

آیا مطالعه سلامت بهورزان در سطح کشور اجرایی شد یا خیر و در نهایت به کجا رسید؟

به دلیل محدودیت منابع از چند دانشگاه مانند مازندران، قم، تهران و کردستان به شکل پایلوت شروع شده است و در بقیه دانشگاه‌ها نیز بتدریج شروع خواهد شد تا سلامت بهورزان بررسی شود و براساس آن پرونده سلامت بهورزان کامل شود. دکتر «فرزادفر» در مرکز تحقیقات مسؤول و مجری این برنامه است و آن را دنبال می‌کند.

پیام آخر برای بهورزان؟

برای بهورزان آرزوی توفیق و سلامتی دارم و همه تلاش ما این است تا از کسانی که پرچمدار نظام سلامت با همه توان هستند به عمل آوریم.

در پایان ضمن تشکر از دکتر تبریزی که وقت خود را به بهورزان و فصلنامه آنان اختصاص دادند و آرزوی توفیق برای تحقق اهداف ارزشمندشان، امیدواریم دغدغه‌های فکری بهورزان کمرنگ و انگیزه‌های آنان در ارائه خدمت پررنگ شود.

باید نظام آموزشی را تقویت کنیم، ساختار بهورزی نسبت به ۲۰ سال قبل متفاوت شده است، لذا نظام بهورزی نیز باید متفاوت شود و نیاز به اصلاحات دارد.

با نظرخواهی از بهورزان و نمایندگان آن‌ها در طول سال نظام آموزش بهورزی را تقویت خواهیم کرد. بحث دیگر برنامه‌های ارتقای کیفیت است، برای اینکه همکاران مان را در سطح کشور توانمند کنیم تا کیفیت خدماتی را که ارائه می‌دهند، ارتقا دهند، یک کمیته ارتقای کیفیت شکل گرفته است. افرادی که زبانزد بهبود کیفیت در کشور بودند را جمع کردیم و کار می‌کنند که ان‌شاء... بزودی نتایج آن را اعلام خواهیم کرد. یک کمیته برای HSR (تحقیق در نظام سلامت) شکل گرفته که استاد ملک افضلی در این کمیته تلاش می‌کنند و ساز و کارش را آماده می‌کنیم که در سطح خانه‌های بهداشت، مراکز سلامت و شبکه‌ها و مرکز بهداشت شهرستان کارهای پژوهشی که مشکلات سیستم را حل می‌کند در اولویت قرار دهیم. از طرف دیگر امسال عزم ملی وجود دارد که برنامه پزشک خانواده شهری در کل کشور اجرا شود. ما در دو استان فارس و مازندران این برنامه را داشتیم و تلاش می‌کنیم، مشکلاتی که طی این دو سال داشتند را برطرف کنیم و به یک مدلی برسیم که بتوان در کل کشور جاری کرد. اصلاحات اولیه اتفاق افتاده و مدل آماده است، تا برای مسؤولان رده بالای وزارت ارسال شده و پس از تایید در کل کشور پیاده خواهد شد. تقویت پزشک خانواده روستایی جزو برنامه‌های مان است و از دانشگاه‌ها نظرخواهی کردیم تا بتوانیم آسیب‌های موجود را شناسایی کنیم و به دنبال آن اصلاحات مورد نیاز را انجام دهیم. برای توانمندی نیروی انسانی در کل سطوح به خصوص همکاران مان در مرکز آموزش بهورزی و بهورزان نیز برنامه داریم.

انتظار شما از فصلنامه بهورز چیست؟

یک رسالت مهم فصلنامه بهورز توانمندسازی بهورزان برای